[2025] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 203: 2025 ਆਈ.ਐਨ.ਐਸ.ਸੀ. 113

ਸੋਮਦਾਟ ਬਿਲਡਰਜ਼-ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਬੀਸੀ(ਜੇਵੀ)

ਬਨਾਮ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2012 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2058)

27 ਜਨਵਰੀ 2025

[ਅਭੈ ਐਸ ਓਕਾ ਅਤੇ ਉਜਲ ਭੁਈਆਂ, * ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ†

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 – ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 37 - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ - ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ-ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ 'ਤੇ ਲੇਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ - ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ/ਜੀਓਟੈਕਸਟਾਈਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ-ਬੀਓਕਿਊ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਤਰਾਵਾਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਬੀਓਕਿਊ ਵਸਤੂ ਲਈ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ - ਵਿਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ ਬੋਰਡ-ਡੀਆਰਬੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਿ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਐਫਏਸੀਏ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ - ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਅਪੀਲ - ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਪੜਾਅ ਗਲਤ ਸੀ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬੀਓਕਿਊ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬੀਓਕਿਊ ਰੇਟ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ - ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਸਥਿਰਤਾ:

---

* ਲੇਖਕ

ਆਯੋਜਿਤ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ - ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ - ਅਦਾਲਤ ਇਨਾਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ - ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਜਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਕਲਿਆ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ 51.1 ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ - ਇਹ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 51 ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡੀਆਰਬੀ - ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰਫ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ' ਅਤੇ 'ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨਾ' - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਪਾਰਸ 27.3, 28, 33, 34, 36, 42, 43)

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 – ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ – ਵਿਆਖਿਆ:

ਆਯੋਜਿਤ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ - ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ - ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 37]

ਸੋਮਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼- ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਈਸੀ (ਜੇਵੀ) ਬਨਾਮ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸਾਂਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਐਂਡ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨਐਚਏਆਈ [2019] 7 **ਐਸਸੀਆਰ** 522: (2019) 15 **ਐਸਸੀਸੀ** 131; *ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੋਆ ਰਾਜ* [2023] 8 **ਐਸਸੀਆਰ** 379: (2024) 1 **ਐਸਸੀਸੀ** 479 - **ਭਰੋਸੇਯੋਗ।**

ਐਸ.ਵੀ. ਸਮੁੰਦਰਮ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [2024] 1 **ਐਸਸੀਆਰ** 281: (2024) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 623; *ਮੈਸਰਜ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਨਐਚਏਆਈ* [2023] 11 **ਐਸਸੀਆਰ** 623 : (2024) 2 **ਐਸਸੀਸੀ** 613*;* *ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚਿਨਾਬ ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ* [2023] 11 **ਐਸਸੀਆਰ** 215: (2023) 9 **ਐਸਸੀਸੀ** 85; *ਲਾਰਸਨ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਰੈਫਰਿਜਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ* 2023 **ਆਈਐਨਐਸਸੀ** 708: [2023] 11 **ਐਸਸੀਆਰ** 86; *ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਟਿਡ* [2019] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 1023: (2019) 4 **ਐਸਸੀਸੀ** 163; *ਐਮਪੀ ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨਸਾਲਡੋ ਐਨਰਜੀਆ ਐਸਪੀਏ* (2018) 16 **ਐਸਸੀਸੀ** 661; *ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰ ਬਨਾਮ ਡੀਡੀਏ* [2014] 13 **ਐਸਸੀਆਰ** 895: (2015) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 49; *ਪੀਐਸਏ ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਓ. ਚਿਦੰਬਰਨਾਰ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਤੂਤੀਕੋਰਿਨ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਬੋਰਡ* [2021] 5 **ਐਸਸੀਆਰ** 408: (2023) 15 **ਐਸਸੀਸੀ** 781 **ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

ਗ੍ਰੀਨੇਕਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਟੀਵੀਐਲ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਰਾਂਸਵਾਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, 1982 (1) **ਏਡੀ** 78 - **ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996

ਕੀਵਰਡਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਵਿਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ ਬੋਰਡ; ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ; ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ; ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ; ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ; ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ; ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਬਿੱਲ; ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ; ਜੀਓਟੈਕਸਟਾਈਲ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ; ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ; ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ; ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ; ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ; ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ; ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ; ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ 'ਤੇ ਲੇਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ; ਵਿਚੋਲਗੀ ਧਾਰਾ; ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ; ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ; ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ; ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ; ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨਾ; ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2058

2007 ਦੇ ਐਫਏਓ ਨੰਬਰ 427 ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 17.11.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਅਰਵਿੰਦ ਮਿਨੇਚਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਕੇਸ਼ ਖਰਬ, ਮਯੰਕ ਖਿਰਸਾਗਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧਨਲਕਸ਼ਮੀ ਅਈਅਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵਿਕਾਸ ਗੋਇਲ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਕੁਮਾਰ, ਅਵਿਨਾਸ਼ ਮੈਥਿਊਜ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਕੌਲ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ - 1, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ/ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਉਜਲ ਭੁਈਆਂ, ਜੇ.

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੁਣੇ ਗਏ।

2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ('ਹਾਈ ਕੋਰਟ') ਦੁਆਰਾ 2007 ਦੇ ਐਫਏਓ (ਓਐਸ) ਨੰਬਰ 427 (ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼-ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਏਸੀ (ਜੇਵੀ)] ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 17.11.2009 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

2.1. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ '1996 ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ('ਉੱਤਰਦਾਤਾ' ਜਾਂ 'ਐਨਐਚਏਆਈ') ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਓਐਮਪੀ ਨੰਬਰ 316/2005 ਮਿਤੀ 29.08.2007 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ 03.06.2005 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

3. ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨਪੁਰ ਨੇੜੇ ਐਨਐਚ -2 (ਨਿਰਮਾਣ ਪੈਕੇਜ II-ਬੀ) 'ਤੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 470.000 ਅਤੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ 38.000 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਦੋ ਮਾਰਗੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਾਰਗੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

4. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ

5. ਓਪਨ ਬਿਡ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਠੇਕਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੋਮਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼- ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਈਸੀ (ਜੇਵੀ) ਬਨਾਮ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

27.03.2002 ਜਿਸ ਨੇ 4,961,183,599.00 ਰੁਪਏ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੋਮਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਨਾਗਾਰਜੁਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਨਵਯੁਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਈਸਟ ਆਫ ਕੈਲਾਸ਼, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੈ।

6. ਕੰਸਲਟਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (I) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਬੀਈਸੀਈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਸਲਟੈਂਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਉੱਦਮ ਨੂੰ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
7. ਇਹ ਇੱਕ ਯੂਨਿਟ ਰੇਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿੱਲ (ਬੀਓਕਿਊ) ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਆਈਟਮ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਬੀਓਕਿਊ ਆਈਟਮ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।
8. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਵਾਦ ਸਮੀਖਿਆ ਬੋਰਡ ('ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ.') ਰਾਹੀਂ ਵਿਵਾਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ। ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਪੈਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਤੀਜਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।
9. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਬੀਓਕਿਊ ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.07 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਸਮੇਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਧਰਤੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਡਰਾਇੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਫਿਕਸਚਰ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਵਾਦ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਬੀਓਕਿਊ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ/ਜੀਓਟੈਕਸਟਾਈਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਇਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।
10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਬੀਓਕਿਊ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.07 (2) ਲਈ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਸੀਓਪੀਏ) ਦੀ ਧਾਰਾ 52.2 ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ। ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਨੁਸਾਰ

15.03.2004 ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੀ.ਓ.ਕਿਊ. ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਐਫ.ਏ.ਸੀ.ਏ. ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਜਿਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੀ.ਓ.ਕਿਊ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਐਨਐਚਏਆਈ ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ: ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਤੀਜਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ। ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਲੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਸਨ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 2:1 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ 03.06.2005 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਵਾਧਾ ਸੀ ਜੋ ਟੈਂਡਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਰਸੀਸੀ ਫੈਸੀਆ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬੀਓਕਿਊ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 52.2 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ।

12. 03.06.2005 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 51.1, 51.2, 52.1, 52.2, 52.3 ਅਤੇ 55.1 ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਸੀ। 29.08.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਜੋਂ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੁੱਢਲੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ

ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ, ਚਾਹੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਰਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸਨ। 17.11.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ('ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ') ਦੁਆਰਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

14. ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਠੇਕੇਦਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 14.12.2009 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਨਕਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕਰੇ। ਮਿਤੀ 10.02.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ।

15. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਨਐਚਏਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਬੀਓਕਿਊ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.07 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ, ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

16. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੀਓਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਓਪੀਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹਨ: 51.1 ਅਤੇ 51.2। ਧਾਰਾ 51.1 ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 51.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਮੀ ਲਈ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ

ਧਾਰਾ 51.1 ਅਤੇ 51.2 ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਭਿੰਨਤਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਭਿੰਨਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 52.1 ਵਿੱਚ ਲੱਭੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਅਣ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

17. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਮਿਨੇਚਾ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਡੀਆਰਬੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।

17.1. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੈ। 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ, ਜੇ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

17.2. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ, ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਸਰਵਿਸ ਰੋਡਾਂ, ਨਾਲੀਆਂ,

17 ਮੁੱਖ ਪੁਲ, 65 ਪੁਲੀਆਂ ਅਤੇ 20 ਅੰਡਰ-ਪਾਸ। 51 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੜਕ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 22 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਉੱਚੀ ਕੈਰੀਜਵੇਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ 9.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲਈ ਪ੍ਰਬਲਿਤ ਕੰਕਰੀਟ ਦੀ ਕੰਧ (ਆਰਸੀਸੀ ਕੰਧ) ਅਤੇ ਕੰਕਰੀਟ ਫੈਸੀਆ ਪੈਨਲਾਂ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 12 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲਈ ਪ੍ਰਬਲਿਤ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੰਧ (ਆਰਈ ਕੰਧ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੰਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੰਧ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਆਈਟਮ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.07 ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਉਪ-ਆਈਟਮਾਂ ਹਨ:

(i) ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਆਰਸੀਸੀ ਫੈਸੀਆ ਦੀ ਕੰਧ,

(ii) ਫਿਲਟਰ ਮੀਡੀਆ,

(iii) ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ।

17.3. ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਸਬ-ਆਈਟਮ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦੋ ਉਪ-ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ

17.4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਆਈਟਮ ਲਈ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਦਰ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

17.5. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਡੀਆਰਬੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਡੀ.ਆਰ.ਬੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੀ.ਓ.ਕਿਊ ਦਰ 'ਤੇ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।

17.6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ 2:1 ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਈ ਕੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

17.7. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਚੁਣੌਤੀ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲਟਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

17.8. ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 51.1 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦਰ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 14 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਐਨਐਚਏਆਈ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਆਈਟੀਡੀ ਸੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ '[1]ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

17.9. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ:

---

1 (2009) 113 ਡੀਆਰਜੇ 176

ਸੋਮਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼- ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਈਸੀ (ਜੇਵੀ) ਬਨਾਮ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ

(i) *ਐਸ.ਵੀ. ਸਮੁੰਦਰਮ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ,* [2]

(ii) *ਮੈਸਰਜ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਐਨਐਚਏਆਈ* [3]

(iii) *ਰਿਲਾਇੰਸ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੋਆ ਰਾਜ* [4]

(iv*) ਕੋਂਕਣ ਰੇਲਵੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਚਿਨਾਬ ਬ੍ਰਿਜ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ* [5]

(v) *ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਰਸਨ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਰੈਫਰਿਜਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ* [6]

(vi) *ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਟਿਡ* [7]

(vii) *ਐਮਪੀ ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨਸਾਲਡੋ ਐਨਰਜੀਆ ਐਸਪੀਏ* [8]

18. ਐਨਐਚਏਆਈ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਨ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

18.1. ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 03.06.2005 ਦਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਸੀਓਪੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜੀਸੀਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ 27.03.2002 ਨੂੰ ਹੋਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

18.2. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬੀਓਕਿਊ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.07 (II) ਯਾਨੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 300 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ. ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 52.2 ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਭਾਵ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਤਰਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਲਾਗਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹੈ

---

2 [2024] 1 ਐਸਸੀਆਰ 281: (2024) 3 ਐਸਸੀਸੀ 623

3 [2023] 11 ਐਸਸੀਆਰ 623: (2024) 2 ਐਸਸੀਸੀ 613

4 [2023] 8 ਐਸਸੀਆਰ 379: (2024) 1 ਐਸਸੀਸੀ 479

5 [2023] 11 ਐਸਸੀਆਰ 215: (2023) 9 ਐਸਸੀਸੀ 85

6 [2023] 11 ਐਸਸੀਆਰ 86: 2023 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 708

7 [2019] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1023: (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ 163

8 (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 661

ਧਾਰਾ 51.1 (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭਿੰਨਤਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 28.10.2003 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 52.2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

18.3. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਵਾਧੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 51.1 (ਏ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਵੀ ਇੱਕ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 51.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਮੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਭਿੰਨਤਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।
18.4. ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 52.2 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਬਦਲਾਅ ਲਈ, 14 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

18.5. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਗਲਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਕੇ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 55.1 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

18.6. ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਾਦੀ ਅਤੇ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਸਨ ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਕੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਹੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ।

18.7. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(i) ਐਸੋਸੀਏਟ ਬਿਲਡਰ ਬਨਾਮ ਡੀਡੀਏ 9

(ii) ਸਾਂਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਐਂਡ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਨਐਚਏਆਈ 10

(iii) ਪੀਐਸਏ ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਓ. ਚਿਦੰਬਰਨਾਰ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ ਤੂਤੀਕੋਰਿਨ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਬੋਰਡ

18.8. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਚਏਆਈ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਆਈਟੀਡੀ ਸੀਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਫੈਸਲਾ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18.9. ਉਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

20. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸੀਸੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 51 ਅਤੇ 52 ਨੂੰ ਸੀਓਪੀਏ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ. ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਭੁੱਲਾਂ

51.1 ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰੇਗਾ ਜੋ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰੇਗਾ:

(ਏ) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ।

---

9 [2014] 13 ਐਸਸੀਆਰ 895: (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 49

10 [2019] 7 ਐੱਸਸੀਆਰ 522: (2019) 15 ਐੱਸਸੀਸੀ 131

11 [2021] 5 ਐਸਸੀਆਰ 408: (2023) 15 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 781

(ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ (ਪਰ ਜੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ),
(ਸੀ) ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ,
(ਡੀ) ਕੰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ, ਲਾਈਨਾਂ, ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਆਯਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ,
(ਈ) ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣਾ, ਜਾਂ
(ਐੱਫ) ਕੰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕ੍ਰਮ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ।

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਭਿੰਨਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਲਾਗਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

51.2 ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹਿਦਾਇਤਾਂ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

ਠੇਕੇਦਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਮੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

52.1 ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

ਧਾਰਾ 51 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਜੋ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ "ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਢੁਕਵੀਆਂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਸਥਾਈ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਖਾਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਏ)

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਮਤ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਹਿਮਤ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਜਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਦੇ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ।

52.2 ਰੇਟ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ.)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਫਿਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਠੇਕੇਦਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਹਿਮਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਸਥਾਈ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਖਾਤੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 60 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਏ)

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਉਦੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਮਤ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਜਾਂ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਦੇ ਇਨਪੁਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ।

(ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ 52.1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਹਦਾਇਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ, ਛੱਡੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

(ਏ) ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ। (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

(ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਏ)

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

52.3 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ (ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ)

ਜੇ, ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਟੇਕਿੰਗ-ਓਵਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ:

(ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 52.1 ਅਤੇ 52.2 ਅਧੀਨ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਅਤੇ

(ਬੀ) ਧਾਰਾ 70 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਥਾਈ ਰਕਮ, ਦਿਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ।

ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ "ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ" ਦੇ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ (ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਆਰਜ਼ੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਭੱਤਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ (ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ), ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੱਟੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਮ ਓਵਰਹੈੱਡ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਣੇ ਬਾਰੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਉਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।

(ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਏ)

ਜਿੱਥੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ

ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਜਾਂ, ਅਸਫਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਦਰਾਵਾਂ (ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸਾਈਟ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਆਮ ਓਵਰਹੈੱਡ ਲਾਗਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬੋਲੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਪੈਂਡਿਕਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

21. ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਫਏਸੀਆਈਏ ਪੈਨਲ ਦੀ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਮ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕੰਧ ਦੀ ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 51.1 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 51.2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਾਰਮ ਬਦਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਜੋ ਫੈਸੀਆ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

22. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਡੀਆਰਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਚੋਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ; ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਤਿੰਨੋਂ ਵਿਚੋਲੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰ ਸਨ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜੀਸੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 67.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀਆਰਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੂੰ ਡੀਆਰਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਐਨਐਚਏਆਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਬੀਓਕਿਊ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਦਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਵਿਰੋਧੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜੋ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਗਲਤ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸਿਰਫ ਆਰਈ ਕੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਟੈਂਡਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਆਰਸੀਸੀ ਫੈਸੀਆ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਐਨਐਚਏਆਈ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ:

> 8.3 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਆਈਟਮ ਰੇਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਉਦੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਦਰਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਫਰੇਮ ਵਰਕ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਆਰਸੀਸੀ ਫੈਸੀਆ ਮਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉੱਠੇ ਹੋਏ ਕੈਰੀਜ ਵੇਅ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪ-ਵਸਤੂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਭਾਵ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਮਾਤਰਾ ਫੈਸੀਆ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਤਮ ਮਾਤਰਾ ਬੀਓਕਿਊ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਪ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
>
> 8.4 ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮਾਪੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅੰਤਮ ਮਾਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

22.1. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ:

(i) ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਿੰਨਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ii) ਦਾਅਵੇਦਾਰ (ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ.) ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਸੋਮ ਦੱਤ ਬਿਲਡਰਜ਼ - ਐਨਸੀਸੀ-ਐਨਈਸੀ-ਜੇਵੀ) ਨੂੰ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਈ ਕੰਧ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ।

23. ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸੰਕਲਪ ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਕੰਮ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਡੀਆਰਬੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਫਏਈਸੀਆ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੀਓਕਿਊ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

24. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਧਾਰਾ 51.1 ਦਾ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 52 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਮ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਕੰਮ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਪਰ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵੀਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਨਐਚਏਆਈ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 52.2 ਦਾ ਦੂਜਾ ਪੈਰਾ, ਜੋ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 51 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਰੇਟ ਬਦਲਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ 14 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ. ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਣ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 14 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

24.1. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਗ੍ਰਿਨੇਕਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ (ਟੀਵੀਐਲ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਰਾਂਸਵਾਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 12 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਕਿ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ

24.2. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤਕਨੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

---

12 1982 (1) ਈਸਵੀ 78

ਅਸਥਾਈ ਹੋਣ ਲਈ, ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਮੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੀਮਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਕੁਝ ਤੱਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਜਿਸ ਨੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ

25. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਵਿਚ ਇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਜੱਜ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

26. ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਆਰਬੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

27. ਆਓ ਹੁਣ ਇਸ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਬਿਹਤਰ ਹੈ. ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 'ਭਿੰਨਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 'ਭਿੰਨਤਾ' ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 51.1 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ

51.1 ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 51.1 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਭਿੰਨਤਾ ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਬੀਓਕਿਊ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ; ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 51.1 ਅਧੀਨ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 51.1 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਭਿੰਨਤਾ' ਨਹੀਂ ਹੈ

> 27.1. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਬੀਓਕਿਊ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ ਕਿ ਐਨਐਚਏਆਈ ਦਰਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ 300 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਚ.ਏ.ਆਈ. ਨੂੰ ਬੀ.ਓ.ਕਿਊ. ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
>
> 27.2. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ, ਚਾਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਦਰਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਨਿਰਪੱਖ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ।
>
> 27.3. ਇਸ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

28. ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ,

ਇਸ ਲਈ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਧਾਰਾ 51 ਅਤੇ 52 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦੋਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

29. ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ, ਆਦਿ। ਧਾਰਾ 51.1 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 51.2 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 51.2 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਜਾਂ ਕਮੀ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਕਮੀ ਧਾਰਾ 51.1 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

30. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 52.2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 51 (ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਦਰਾਂ ਜਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ. ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਿੰਨ ਕੰਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 52.1 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ 14 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

31. ਸੀ.ਓ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ 52.2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਬੀਓਕਿਊ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਦਰ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

33. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 51.1 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਭਿੰਨਤਾ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦੋਵੇਂ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਜਾਂ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਈ ਕੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 7.7 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਅੰਕੜੇ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 51.1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਭਿੰਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਜੀਓਗ੍ਰਿਡ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਦਰ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

34. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ. ਦਰਅਸਲ, ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਡੀਆਰਬੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 51 ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸਹੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

35. ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ

36. *ਐਮਐਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵੇਦਾਂਤਾ ਲਿਮਟਿਡ*, [13] ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 34 (2) (ਬੀ) (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਜੇ ਫੈਸਲਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ, ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਬਲਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 37 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਨਾਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

37. ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਂਗਯੋਂਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਐਂਡ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜਿੱਥੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

38. ਪੀਐਸਏ ਸਿਕਲ ਟਰਮੀਨਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ:

> 40. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਆਧਾਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਇੰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ

---

13 [2019] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1023: (2019) 4 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 163

ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ "ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ" ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨਾਮ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ 34 (2) (ਏ) (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹੁਣ "ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ" ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

41. ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ "ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ" ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰਤ ਖੋਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

39. *ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂਐਚਐਲ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 14 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਧੇਰੇ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਹੈ।

---

14 (2022) 4 ਐਸਸੀਸੀ 116

40. ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਰਸਨ ਏਅਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਐਂਡ ਰੈਫਰਿਜਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਘੱਟ ਦਾਇਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

41. ਮੈਸਰਜ਼ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਸਥਿਰ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

42. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 51 ਦੀ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਰਫ 'ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ', 'ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ' ਅਤੇ 'ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

43. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਇਹ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ 17.11.2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 03.06.2005 ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

† ਹੈੱਡਨੋਟ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016